
ERDOĞAN-PUTİN ZİRVESİNDE MASADA EKONOMİ OLACAK

09.03.2017

Haberturk (08 Mart 2017)

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Rusya Devlet Başkanı Putin ile 10 Mart'ta Moskova'da bir araya geleceği Türkiye-Rusya Üst Düzey İşbirliği Konseyi (ÜDİK) toplantısında, iki ülkenin ekonomik ilişkileri en kritik gündem maddelerinden biri olacak.

Rusya ile ekonomi, enerji ve askeri alanlardaki iş birliğinin yanı sıra Türk vatandaşları, şirketleri ve gıda ürünlerine yönelik devam eden bazı kısıtlamaların da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bu hafta gerçekleştireceği Rusya ziyaretinin en kritik gündem maddelerinden olması bekleniyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve beraberindeki heyet, uçak krizi nedeniyle geçen yıl iptal edilen Türkiye-Rusya Üst Düzey İşbirliği Konseyi'nin (ÜDİK) 10 Mart Cuma günü Moskovada düzenlenecek toplantısı için Rusyaya gidecek.

İki ülke arasında yaşanan uçak krizinden sonra düşüş eğilimi gösteren ticari ilişkiler, geçen yılın ortasında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'e gönderdiği mektup sonrasında tekrar normalleşme sürecine girmiş, Türkiye'nin Rusyaya ihracatı bu yılın ocak ayında, 3 yıllık aradan sonra tekrar olumlu bir ivme kazanarak Aralık 2016'ya göre yüzde 59,1lik artışla 150 milyon dolara yükselmişti.

Özellikle enerji ve turizm alanlarında karşılıklı adımlar taraflarca hızla atılırken, uçak krizi nedeniyle Rusyanın uygulamaya koyduğu bazı kısıtlamalar Rusyada yaşayan ve Rusya ile iş yapan Türk vatandaşları, şirketleri ve Türk tarım sektöründe faaliyet gösterenleri olumsuz etkilemeye devam ediyor.

ÜDİK toplantısı kapsamında bir araya gelecek Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Putin'in önünde ekonomi, enerji, askeri ve kültürel alanlarda iş birliğinin artırılmasına yönelik anlaşmaların yer alması, söz konusu kısıtlamalara yönelik bazı "yumuşatma"ların da daha somut bir şekilde gündeme gelmesi bekleniyor.

Kremlin Basın Sözcüsü Dmitriy Peskov, toplantıya ilişkin 6 Mart Pazartesi günü yaptığı açıklamada, "Türkiye ile düzenlenen ÜDİK toplantısı eşsiz bir formata sahip. Bakanlar Kurulunun katılımını öngören bu toplantının formatı Rusya tarafından yalnızca birkaç ülke ile birlikte uygulanıyor" değerlendirmesinde bulunarak zirvenin Rusya açısından önemine işaret etmişti.

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov da Suriye krizi dahil olmak üzere ticaret, ekonomi ve yatırımların oluşturduğu karşılıklı etkileşimde bulunulan farklı alanların bu zirvede ele alınacağını söyledi.

TÜRKİYE'YE YÖNELİK YASAKLAR GÜNDEMDE OLACAK

İki ülke liderinin himayesinde düzenlenecek zirveyi yakından takip edecek kesimlerden biri de Rusyada faaliyet gösteren Türk iş adamları ve şirketleri olacak. Bölgenin en güçlü ülkelerinden Türkiye ve Rusya arasında normalleşme adımları hızla atılırken, özellikle Rusya tarafından geçen yıl uygulamaya konulan bazı yasaklar hala devam ediyor.

Uçak krizi sonrasında Türk şirketlerinin Rusyadaki ihalelere girme olanakları kısıtlanmış, şirketlerin Türk vatandaşı istihdam edebilmeleri ise büyük oranda yasaklanmıştı. Devam eden yasaklar nedeniyle birçok Türk iş adamı, Rusyada yer alan şirketlerdeki hisselerini devretmek zorunda kalmış, rekabet güçlerinin de azalması nedeniyle bu şirketlerden bazıları Rus piyasasını terk etmişti.

Rus Türk İşadamları Birliği (RTİB) Başkanı Naki Karaaslan, konuya ilişkin AA muhabirine yaptığı değerlendirmede, uçak krizi sonrasında yürürlüğe konulan kanun hükmündeki kararnameler, Türk vatandaşlarına uygulanan çalışma, Türk firmalarına uygulanan sektörel faaliyet ve tarım ürünlerine uygulanan ithalat yasaklarının tamamen kaldırılmasını beklediklerini bildirdi.

Çalışma vizeleri, teknik vizeler ve uygulanan işçi kotalarındaki sorunların da giderilmesini arzu ettiklerini dile getiren Karaaslan, "Rusyada 100 bin çalışan istihdam eden Türk sermayeli Rus firmalarının mevcudiyetine devam edebilmesi için bu hususların kati surette çözüme kavuşturulması gerekmektedir." ifadesini kullandı.

ENERJİ, TURİZM VE SAVUNMA SİSTEMLERİ ALANLARINDA İŞ BİRLİĞİ

Füze ve hava savunma sistemi konusunda ihtiyaçlarını giderecek arayışlar içerisinde olan Türkiye, bir süre önce Rusyanın S-400 hava savunma sistemleri ile ilgili görüşmelere başladığını duyurmuştu.

Rus devlet teknoloji şirketi Rostech Genel Müdürü Sergey Çemezov, iki ülke arasında görüşmelerin devam ettiğini, S-400 sisteminin satışında finansman süreciyle ilgili çalışıldığını söylemişti.

Rusya Savunma Bakan Yardımcısı Aleksandr Fomin, geçen hafta, Türkiye ve Rusyanın S-400 hava savunma sistemlerine ilişkin görüşmelere devam ettiğini belirtirken, Erdoğan ve Putinin görüşmesinde bu konuda bir anlaşma yapılması da ihtimal dahilinde görülüyor.

Türk Akımı doğal gaz boru hattı projesi ise normalleşme süreci sonrasında karşılıklı adımların en hızlı şekilde atıldığı alan konumunda bulunuyor. Proje kapsamında Rus enerji şirketi Gazproma inşaat için gerekli izinlerin neredeyse tümü kısa süre içerisinde verildi. Gazprom Yönetim Kurulu Üyesi Oleg Aksyutin, projenin deniz kısmındaki inşaatına bu yılın ikinci yarısında başlamayı planladıklarını bildirdi.

Öncelikle Türk piyasasını beslemesi planlanan, 15,75 milyar metreküplük kapasiteye sahip ilk hattın 2019un sonunda devreye alınması beklenirken, proje kapsamında Avrupalıya uzanması öngörülen ikinci hat için de Rusya, Avrupalıdan "talep garantisi" şartını öne sürüyor.

Türkiyenin ilk nükleer enerji santrali olacak Akkuyu'da ise bir yandan ekonomik krizle boğuşan Rus tarafının bir süredir projedeki hisselerinin bir kısmını devretmek istediği biliniyor. Bu konuda Türk şirketleri ile görüşmelerini sürdüren Rusya, projeye Türkiye tarafından "stratejik yatırım" statüsünün verilerek yatırımcıların projeye ilgisinin arttırılması beklentisi içerisinde.

Turizm de, iki ÷lke ilişkileri açısından normalleşen en hızlı alanlardan biri oldu. Rusya Devlet Başkanı Putin, normalleşe me s÷recinin başlarında T÷rkiye ye y÷nelik charter seferlerin uçuşunu tekrar serbest bırakan kararnameyi onaylamış, Rusyadaki tur operat÷r÷ şirketlerin T÷rkiye tatil paketi satışlarına da kısa s÷rede izin verilmişti. Uzmanlar, geçen yıl T÷rkiye 'de b÷y÷k d÷ř÷ř yaşanan Rus turist sayısında, bu yıl yaklaşık 3 milyon ziyaretçi bekliyor.

RUSYA TARIMDA YAPTIRIM KARTINI OYNAMAYA DEVAM EDİYOR

Uzmanlar, Rusyanın, uçak krizi ÷ncesinde bazı kalemlerde pazar payı bakımından lider olan T÷rk gıda ÷r÷nlerine y÷nelik uyguladığı yaptırımların ise Rus tarım end÷strisini desteklemek amacıyla devam etmesinin beklendiğine işaret ediyor.

Geçen yılın ilk 11 ayına ilişkin rakamlara g÷re, Rusya'nın T÷rkiyeden alması hala yasak olan domatesin ithalatı 2015in aynı d÷nemine g÷re y÷zde 30,7 azalarak 419 bin tona, salatalığın ithalatı da y÷zde 10,7lik d÷ř÷şle 97,4 bin tona geriledi. T÷rkiyeden ithalatı yasak ÷r÷nler listesinde yer alan diğer gıda ÷r÷nlerinden soğanın ithalatı y÷zde 41 azalarak 185 bin tona, lahananın ithalatı da y÷zde 49,1'lik gerilemeyle 90 bin tona d÷řt÷.

T÷rkiye'nin Rusya'ya 2015'te gerçekleştirdiği 875,4 milyon dolarlık sebze ve meyve ihracatı ise 2016'da y÷zde 62,1 azalışla 331,7 milyon dolara geriledi.

Rusya Federasyonu İstanbul Başkonsolosu Andrey Podelyşev, kısa s÷re ÷nce yaptığı açıklamada, Batılı ÷lkelerin Rusyaya uyguladığı ambargo sonucunda, Rusya'nın tarım ÷r÷nlerini kendi ÷retmek için yatırıma başladığını, T÷rkiyeden gelen tarım ÷r÷nlerinin kısıtlamasının da bu y÷zden devam ettiğini s÷ylemişti.

Öte yandan, bazı Rus yetkililerin, ÜDİK zirvesinde bazı T÷rk gıda ÷r÷nlerine uygulanan engellerin kaldırılabileceğini belirtmesine karşın T÷rkiyenin en b÷y÷k tarım ihracatlarından biri olan domatese y÷nelik Rus yaptırımlarının kısa vadede kalkması beklenmiyor.

Kaynak/Source: